

Zagończyk

Źródło: <http://zagonczyk.ipn.gov.pl/zag/dziecinstwo-i-mlodosc/560,Dziecinstwo-i-mlodosc.html>
Wygenerowano: Wtorek, 17 października 2017, 07:48

Dzieciństwo i młodość

Feliks Selmanowicz urodził się 6 czerwca 1904 r. w Wilnie w rodzinie Franciszka i Anny z domu Zacharewicz. Jego ojciec prowadził w mieście zakład szewski. Prawdopodobnie również w Wilnie Feliks ukończył edukację na poziomie piątej klasy gimnazjum. Naukę przerwał wybuch wojny.

We własnoręcznie spisany życiorysie, Feliks Selmanowicz wspomina o swoim starszym bracie Janie, z którym 12 września 1918 r. jako ochotnik wstąpił w szeregi Samoobrony Wileńskiej. Według opinii Rejonowego Inspektora Koni w Wilnie ppłk. Jerzego Dąmbrowskiego zaskarbił sobie zaufanie przełożonych oraz szacunek towarzyszy broni, na których, mimo że miał wówczas zaledwie czternaście lat, wywierał silny wpływ.

W momencie wkroczenia wojsk bolszewickich do Wilna rozłączył się z bratem i z powodu młodego wieku był zmuszony wrócić do rodziców. W kwietniu 1919 r. wraz z kolegami Janem Kanaszczynem i Julianem Jankowskim w szeregach Wojska Polskiego brał udział jako ochotnik w walkach o Wilno. Następnie na początku maja tegoż roku wstąpił do I Batalionu Strzelców Nadniemeńskich (wchodzącego w skład 1. Dywizji Litewsko-Białoruskiej) dowodzonego kolejno przez por. Januszną i por. Jastrzebnię. Jego bezpośrednim przełożonym był sierż. Franciszek Cybulski. Selmanowicz otrzymał funkcję organizatora plutonu na terenie gminy Sumiliszki nieopodal Kowna. Po wykonaniu zadania został przydzielony do 1. kompanii I

Batalionu stacjonującego w Nowych Trokach, dowodzonej przez por. Leona Bonkowskiego.

W październiku 1919 r. wraz z całym batalionem wszedł w skład 76. Lidzkiego Pułku Piechoty im. Ludwika Narbutta (3. kompanii karabinów maszynowych). W 1921 r. podczas demobilizacji został zwolniony z wojska i wstąpił do Milicji Ludowej Pasa Neutralnego, gdzie pełnił funkcję naczelnika II rejonu IV Okręgu Trockiego oraz dowódcy drużyny. Jan Grankowski, komendant IV Okręgu Milicji Ludowej Pasa Neutralnego, stosunek Feliksa Selmanowicza do pracy we wspomnianej jednostce opisał następująco: „Obowiązki na niego włożone spełniał sumiennie i gorliwie. Podkreślić trzeba odwagę jego osobistą, którą okazywał we wszystkich warunkach, oraz umiejętność kierowania drużyną w czasie akcji”. Podczas potyczki z Litwinami 24 lutego 1923 r. w Szyrwintach został ranny w lewą nogę. To prawdopodobnie od tamtego czasu miał dwie blizny, odnotowane później w opisie więźnia sporządzonym przez pracownika Aresztu Śledczego w Gdańsku w 1946 r.

2 stycznia 1926 r. Selmanowicz wstąpił do Związku Strzeleckiego, gdzie jako komendant oddziału i instruktor przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego zapracował na uznanie przełożonych wyrażone na piśmie przez por. rez. Jana Fiałkowskiego, komendanta powiatu: „Wybitną pracowitością, uczciwością i sumiennością zyskał sobie całkowite uznanie władz przełożonych oraz zupełne zaufanie swych podwładnych. Znając wyżej wymienionego na powyższym stanowisku od roku 1928, stwierdzam, że zaufania nie zawiedzie, jak również i z poruczonych mu obowiązków wywiąże się należycie i sumiennie”.

Po odejściu z wojska Selmanowicz pracował w Urzędzie Pocztowym w Stolnie. W połowie lat dwudziestych zwolnił się z pracy i ożenił z Apolonią Skoczyk, z którą zamieszkał w Sokolnikach, gdzie razem prowadzili piętnastohektarowe (według niektórych źródeł dwunastohektarowe) gospodarstwo. Z tego związku w następnym roku urodził się syn, któremu także dano na imię Feliks. Po separacji rodziców, która nastąpiła półtora roku po ślubie, chłopiec pozostał z matką, ale według relacji Haliny Selmanowicz, żony Feliksa Selmanowicza juniora, relacje ojca z synem były bardzo dobre. „Zagończyk” utrzymywał z nim stały

kontakt i nawet wtedy, gdy nie mieszkał na Wileńszczyźnie, co miesiąc przyjeżdżał i spotykał się z synem.

Po opuszczeniu Sokolnik podjął pracę jako urzędnik w Urzędzie Gminnym w Turgielach.

[Feliks Selmanowicz w wieku kilkunastu lat.](#)
[Zdjęcie ze zbiorów Barbary Budzińskiej](#)

[Feliks Selmanowicz. Sokolniki, 19](#)
[września 1923 r. Zdjęcie ze zbiorów](#)
[Barbary Budzińskiej Zdjęcie ze zbiorów](#)
[Barbary Budzińskiej](#)

[Feliks Selmanowicz z kolegą \(N.N.\), Stolin,
31 grudnia 1924 r. Zdjęcie ze zbiorów
Barbary Budzińskiej](#)

[Apolonia Selmanowicz z domu Skoczyk,
żona Feliksa Selmanowicza. Zdjęcie ze
zbiorów Barbary Budzińskiej](#)

[Felix Selmanowicz \(syn\). Zdjęcie ze zbiorów Barbary Budzińskiej](#)